



KEI TE HIAHIA MĀTOU I Ō WHAKAARO

Kei roto i tēnei puka urupare ko ngā pātai e pā ana ki te:

- Tahua ā-Tau 2019/2020
- Menemana e marohitia ana ki te Tahua 10 tau 2018-2028 mō ngā whakawhiti rawa whenua
- Te Anamata o Tā Tātou Wai

Me mātua tae mai ngā whakaaro i mua o te Rātapu 17 o Poutūterangi 2019.

Me pānu i te tuhinga matapaki e wātea ana i akhaveyoursay.nz, i tētahi whare pukapuka rānei, pokapū ratonga, tari poari ā-rohe, te waea rānei ki 09 301 0101 i mua i tō tuku mai i ō whakaaro. He mōhiohio atu anō mō ngā raruraru me ngā kōwhiringa e hiahia ana mātou i ō whakaaro.

Kei a koe te tikanga mō te whakautu i ngā pātai i raro e hiahia ana koe ki te whakautu. E whakatenatena ana i a koe kia tukuna mai ō whakaaro mā runga ipurangi i akhaveyoursay.nz, mā te whakakī rānei i tēnei puka ka whakahoki mai mā tētahi o ngā kōwhiringa i raro.

Karere Rorohiko

Karapatia tō puka kua whakaotia ka tono karere rorohiko ki akhaveyoursay@aucklandcouncil.govt.nz.

Ā-tinana

Tukuna atu tō puka kua oti te whakakī ki tō whare pukapuka paetata, ratonga pokapū, tari poari ā-rohe rānei.

Mā te tuku karere

Raua mai tō puka kua oti i a koe te whakakī ki tētahi kōpaki ka tuku atu ki te wāhinoho koreutu:

AK Have Your Say
Auckland Council
Freepost Authority 182382
Private Bag 92 300, Auckland 1142

Ngā pātai e pā ana ki te Tahua ā-Tau 2019/2020

Hei whakautu i ngā pātai e whai ake me pānu i ngā whārangi 16 me te 17 o te tuhinga matapakinga

Kia kite ai koe ka pēhea pea te rerekē a ō rēti me haere ki tā mātou aratohu rēti i akhaveyoursay.nz. Kei a koe te tikanga mō te whakautu i ēnei pātai katoa.

Pātai 1: E marohi ana mātou i ētahi huringa iti noa ki ngā rēti me ngā huringa utu mō te 2019/2020

Kei roto i ēnei huringa ko ēnei:

- he pikinga o te \$20.67 ki te utu whakahaere para ā-tau hei kapi i te pikitanga o ngā utu
- te whakawhānui ake i te rēti hāngai para kai ki ngā whare 2000 i te wāhi whakamātautau o mua o Te Raki Paewhenua e wātea nei te ratonga ki a rātou
- te āta whakamutu haere i te ratonga pūnaha parakaingaki me te rēti hāngai i roto i te rua te wā (2019/2020-2020/2021)
- te huri kia hāngai te rohenga rēti tāone kia pā ai ngā rēti tāone ki ngā wehenga whenua 400 i roto i ngā wāhi kātahi tonu ka tū hei tāone (e whiwhi ana i ngā ratonga ōrite ki ō rātou kiritata tāone hāngai)
- hore kau he utu rēti mō ētahi whenua kei raro i ngā whakahaere whakapono, me
- tētahi pikinga o ngā utu waeture (pērā i ngā utu whakaaetanga rawa, ngā utu whakahaere hanga whare me te here waka) hei kapi i ngā utu kua piki.

Me kōrero mai ō whakaaro mō ētahi, te katoa rānei o ēnei huringa:

Tā tātou wai o āmuri ake nei - ngā pātai whakawhitiwhiti kōrero

Hei whakautu i ngā pātai e whai ake nei mō tā tātou wai o āmuri ake nei me tiroiro te tuhinga matapakinga whānui, te whakarapopototanga rānei i akhaveyoursay.nz.

Kei a koe te tikanga mō te whakautu i ēnei pātai katoa.

Pātai 1: Ō tātou uara

Ka uaratia e te tangata te wai mō ngā take rerekē. E rima ngā wāhanga whānui i tohua e mātou hei whakamahi ki te arotake i tō tātou anga whakamua mō ngā take wai.

Kei te ōrite ēnei uara ki tāu e uara ana mō te wai?

a. Ngā pūnaha rauropi: ngā pūnaha wai mauri ora hei whāngai i te taiao tūturu.

Kore rawa Āhua Tino kaha

b. Te whakamahi wai: ka taea e tātou ō tātou hiahia wai te whakatutuki kia haumaruru, tōtika, kakama hoki.

Kore rawa Āhua Tino kaha

c. Ngā mahi ā-rēhia me te ātaahua rirerire: e pārekareka ana ki a tātou te haere i roto, i runga, i te taha hoki o te wai.

Kore rawa Āhua Tino kaha

d. Ahurea: ka hāpai te wai i ō tātou tuakiri me te whakapono, ā-tangata, ā-hapori hoki.

Kore rawa Āhua Tino kaha

e. Pakari: he pakari ō tātou hapori, ā, he pakari ngā awa me ngā taha moana ki ngā aituā ao tūroa me ngā pānga o te huringa āhuarangi.

Kore rawa Āhua Tino kaha

Me kōrero mai he aha ai, ā, mēnā he kōrero atu anō āu e uaratia ana e koe mō te wai?

Pātai 2: Ngā take nui: ngā wāhi hei whakatikatika mā tātou

Kua tohua e mātou ngā take e whā kei te iho o tā tātou wai o āmuri ake nei ki Tāmaki Makaurau.

He pēhea te kaha o ō māharahara mō ēnei take?

a. Te whakapai haere i ō tātou wai, te whakatikatika i te parakino o ō tātou arawai, hei tauira, ngā parataiao, ngā whakamōmona me ngā tāhawahawa mai i ngā mahi taiwhenua me te tāone me ngā rori, ngā tāhawahawa para me te hamuti.

Kore rawa Āhua Tino māharahara

b. Ngā tupu i ngā wāhi tika, te whai whakaaro ki te pānga ki te wai i ngā wāhi me te āhua o tā tātou tipu.

Kore rawa Āhua Tino māharahara

c. Te whakatutuki i ngā hiahia mō te wai ā ngā rā e tū mai, te tautohu ka pēhea tā tātou whakarato wai inu mā ki te taupori e tipu haere ana, me ngā kōwhiringa whānui hei whakawhanake, tae atu ki te whakamahinga wai tōtika ake, te hopu me te putu wai ua, te whakamahi anō i te wai, ētahi atu puna wai rānei.

Kore rawa Āhua Tino māharahara

d. Te urutau ki tētahi ao hurihuri tā tātou wai o āmuri ake nei, te whakariterite mō ngā āhuetanga wai hurihuri, hei tauira, ka nui ake pea tūpono pā mai o ngā tauraki, ngā waipuke ohorere me te whakaparawhenua i te takutai me te whakarite kei te pakari ō tātou hapori me ā tātou hanganga ki ngā huringa.

Kore rawa Āhua Tino māharahara

Me kōrero mai he aha ai, ā, me ō whakaaro mō ngā mea ka taea e koe ināianei hei tūmanako me te urutau ki ngā huringa e pā ana ki te anamata o tā tātou wai?

Pātai 3: Te whakatutuki i ō tātou hiahia anamata mō te wai

I a mātou e whakawhanake ana i ngā hiahia wai inu anamata, kei te hiahia mātou ki te mōhio ko ēhea ngā whakaritenga hira rawa ki ōu whakaaro?

Ko ēhea o ngā whakaritenga e whai ake ngā mea hira rawa ki a koe? (Tīpakohia āu tohu matua e rua)

Te haumaruru me te mauri o te wai

Te puna wai nui whai kiko

Te utu o te hanganga e hiahiatia ana hei whakarato wai inu

Ngā pānga taiao o te whakarato wai inu

Te whakaiti i te whirinaki ki ngā puna wai i waho o tō tātou rohe

Me kōrero mai he aha e whaitake ai ēnei whakaritenga ki a koe, ki ōu whakaaro he hira ake ētahi atu?

Pātai 4: Te urutau ki tētahi ao hurihuri tā tatou wai o āmuri ake nei

E tūmanako ana mātou ka nui ake te pā mai o ngā pūmate ā-wai, pērā i ngā tauraki, waipuke ohore, horo whenua me ngā whakaparahenua takutai ā ngā rā e heke iho, ā, ka nui ake te utu ki te whakaora mai i a tātou i ēnei. Kāore e ōrite te pā o ngā pānga huri noa i ngā hapori, e ai ki ngā wāhi e noho ana rātou me tō rātou tūnga oha-pori.

Ko ēhea o ēnei e whai ake me whakaarotau e mātou i a tātou e urutau nei ki te takahuringa o te wā o āmuri ake nei? (Tīpakohia āu tohu matua e rua)

- Te whakawhanake kaupapahere hei tautuhi i te whānuitanga o ngā kawenga o ngā tāngata me te kaunihera mō te urutaunga
- Te āwhina i ngā hapori kia pakari ake ki ngā pūmate/whakatairanga i te pakari o te hapori
- Te whakariterite ki te wehe mai i ngā wāhi whai pānga (te whakahaere i te whakatahinga)
- Te ārai i ngā whare hou ki ngā wāhi pūmate ā tōna wā
- Te tuku mōhiohio mō ngā wāhi me te mōrea o ngā pūmate anamata

Me kōrero mai he aha e whaitake ai ēnei whakaritenga ki a koe, ki ōu whakaaro he hira ake ētahi atu?

Pātai 5: Te pou tarāwaho mō te waihanga i tētahi rautaki wai

Kei te marohitia e mātou tētahi pou tarāwaho mō te āhua o tā tātou whakaaro me te tuku whakatau mō te wai i Tāmaki Makaurau. Kei roto i te pou tarāwaho ko:

- Tētahi matakitenga mō ngā mea e hiahia ana tātou mō tā tātou wai ā tōna wā
- Ngā uara e whakaahua ana he aha e hira ai te wai ki a tātou
- Ngā take nui kei te iho o ngā wero mō te wai ki a tātou
- Ngā mātāpono ārahi i ā tātou mahi i a tātou e anga whakamua
- Ngā tukanga hei mahi mā mātou, hei whakarite ka tukuna ngā whakatau pai.

He urupare āu mō te pou tarāwaho, he mea anō rānei me whakauru ki ōu whakaaro?

Pātai 6: Te waihanga ngātahi i tā tātou wai o āmuri ake nei

Me whakapau kaha tātou ki te waihanga i tau ai te mauri o te wai āmuri ake nei ā, e māmā ake ai te utu o te wai mō Tāmaki Makaurau. Mai i ā tātou whakataunga i roto i ō tātou ake kāinga, hapori hoki, atu ki ngā kōwhiringa haumitanga ā-rohe hei whakatutuki mā tātou, kei a tātou katoa te kawenga kia pai ake te wai o āmuri ake nei mō tō tātou tāone.

He aha te mea nui rawa ki a koe me oti i a tātou mō tā tātou wai o āmuri ake?

He wāhi tuhituhi atu anō? E āhei ana koe ki te tāpiri whārangi atu, erangi me whakarite he A4, ā, me whakauru tō ingoa me ngā mōhiohio whakapā.

Ka whakaurua tō ingoa me ō whakaaro ki ngā tuhinga tūmatanui. Ka noho matatapu ētahi atu taipitopito whaiaro.

Ingoa tuatahi:

Ingoa whānau:

Wāhitau karere rorohiko, wāhi noho tukunga karere rānei:

Tō poari paetata:

Mā tētahi whakahaere, pakihī rānei ō whakaaro? (Mēnā āe, ka whakaū tēnei kei a koe te mana ki te tuku mai mā te whakahaere)

- Āe Kahore

Ingoa o te whakahaere, pakihī rānei:

Kei a koe te tikanga mō te homai i ēnei mōhiohio e whai ake engari ka āwhina i a mātou kia mōhio ai mātou mēnā kei te whiwhi kōrero mai i ngā tāngata katoa o Tāmaki Makaurau.

Tō ira: Wahine Tāne Ira tangata kanorau

Kei roto koe i tēhea rōpū taipakeke?

- Kei raro i te 15 tau 15-24 25-34 35-44
 45-54 55-64 65-74 75+

Ko tēhea o ēnei e whai ake ka whakaahua i ō toto kāwai? (Tīpakohia ngā mea katoa e hāngai ana)

- Pākehā Māori Hāmoa
 Māori Kuki Airani Tonga Hainamana
 Nō Āhia Paeroa Korea Īnia
 Tētahi atu (me tuhi)